

Medlem, ikke her i Salen, men senere, vil oplyse mig om, i hvilke ham besjendte Tilfælde der enten er forlangt eller givet Provision af Laan fra Livsforsikringsanstalten. Jeg haaber, at det ærede Medlem vil være i Mindretal, naar det gælder om at stemme mod det af mig bebudede Ændringsforslag om, at Millionen paa § 14 under Nr. 2 skal udgaa. I hvert Tilfælde vil det jo kunne opsættes, indtil Ændringsforslaget foreligger, at komme ind paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det er forsværligt eller endog blot nyttigt at uddele paa den Maade en rund Million af Statskassen til Kommunerne uden Hensyn til deres Ærang. Den Bemærkning, som det ærede Medlem fremkom med, at Kommunernes Ærang dog sandsynligvis maatte staa i Forhold til Folketallet, tror jeg rigtig nok er fuldstændig urigtig. Jeg tror, den er ligesaa urigtig som den modsatte Slutning, at Kommunernes Statteevne skulde staa i direkte Forhold til deres Folketal. Jeg holder mig overbevist om, at dersom der skulde blive Spørgsmaal om at tilvejebringe nye Indtægter gjennem en ny Skat, vilde det ærede Medlem være blandt de Første til at modsætte sig, at en saadan Skat paalignedes Kommunerne efter deres Folketal. Jeg tror, at hverken Statteevnen eller Ærangen paa nogen Maade kan siges at staa i Forhold til Folketallet. En anden efter min Formening urigtig Bemærkning, der ogsaa fremkom fra det ærede Medlem, var den, at der i et saa tyndt befolket Land som vort ikke kunde være Tale om Arbejdsløshed. Jeg tror, at det ærede Medlem maa have overset, at det ikke blot beror paa, hvor stort et Jordsmøn der falder paa hvert Individ i Landet, om der er tilstrækkeligt og tilstrækkelig Lønnet Arbejde for Arbejderne. Ganste affet fra, at Areal et jo kan være af meget forskjellig Værdi som Produktionsmiddel, er det jo ogsaa givet, at der er en anden Faktor, som maa komme i Betragtning, og som har fuldt saa megen Indflydelse, og det er, hvilken Kapitalkraft der er tilstede for at sætte de raa produktive Kræfter i Bevægelse. Jeg tror altsaa paa ingen Maade, at den Slutning kan gjøres, at, naar et Land er tyndt befolket, kan der ikke være Tale om Arbejdsløshed. Jeg opfattede det ærede Medlems Uttring paa den Maade; skulde jeg der ved have gjort mig skyldig i en urigtig Opfattelse, er selvfølgelig min Mobbemærkning overflødig. Det maa jo desuden erindres, at der foruden Jordsmønnen, som jo er en raa Kraft, der kan give Arbejde og Arbejdskraft, er mange andre raa Kræfter tilstede, om hvilke det Samme gælder, og som paa ingen Maade kunne udmaalles efter Areal.

Jessen: Jeg tror dog ikke, det er saa usædvanligt, at man fordeler Skat paa Kommunerne efter deres Folketal. Jeg erindrer ikke rettere, end at for Exempel Ligningskassen blev liget paa den Maade, at en Del af den blev lig-

net paa Landet og den øvrige Del paa Byerne, og at denne Del saa atter blev fordelt mellem samtlige Kjøbstæder efter Folketallet. Saaledes tror jeg, det hænger sammen; jeg har ikke havt Leilighed til i dette Dieblif at se det efter. Jeg erindrer heller ikke rettere, end at den samme Fordelingsmaade anvendtes med Hensyn til den Milition, som Kommunerne en Gang maatte udrede i Expropriationsudgifter; jeg tror ogsaa, den blev fordelt efter de samme Regler som Ligningskassen, saa det var mig ikke slaaende, naar den høitærede Conseilpræsident nævnte, at det var forkert at fordele Statter paa Kommunerne efter deres Folketal. Da den høitærede Conseilpræsident nu i Diebliffet ikke er tilstede, vil jeg ikke i Dag svare paa det andet Spørgsmaal med Hensyn til Forholdet mellem Kommunernes Folketal og den Arbejdsløshed, der kan være tilstede. Der er naturligvis Et, som i enkelte Kommuner kan bidrage meget til Arbejdsløsheden, og det er, naar der i dem drives en særlig Slags Virksomhed, som til en given Tid kræver mange Arbejdere, og saa denne Virksomhed standser. Der vil da i en saadan Kommune, selv om den ellers er tyndt befolket, opstaa en meget betydelig Ærang, og saaledes kan der naturligvis paa sine Steder gives Tilfælde, hvor der ikke er noget Forhold mellem det Arbejde, der udbydes, og de Kræfter, der skulle anvendes dertil; men jeg tror dog nok, at i Reglen vil det vise sig, at, hvor der er meget saa Kræfter tilstede, vil der ikke være nogen egentlig Arbejdsløshed tilstede.

Krieger: Jeg skal ikke gjøre nogen Indvending mod det Forslag om midlertidigt Laan, som er kommet fra Regjeringen, skjøndt jeg tror, at det kun vil være under ganske særegne Forhold, at det vil have nogen praktisk Betydning. Til noget større Foretagende ville Kommunerne i alt Fald ikke kunne bestemme sig til at begjære dette midlertidige Laan, naar de ikke alt i det Dieblif, de itage denne Bestemmelse, ere sikre paa senere at kunne raade over saa mange Penge, som behøves til det midlertidige Laans Dækning, ellers ville de jo være komne ind i et Foretagende, uden at de vide, hvorledes de senere skulle faa de dertil fornødne Midler. Det er altsaa muligt, at ved den første Efterretning om dette Forslag, der fremkom, kan der være fremfaldt en urigtig Forestilling, ibet man ikke har tænkt sig den aabnede Afgang til Laan saaledes begrændset; men hvis saa er, saa vil den i alt Fald være bortfalden ved det nærmere Besjendtskab til den virkelige Betydning af Forslaget. Da den høitærede Finantsminister har fremhævet en Uttring, der faldt fra den ærede Landssthingsmands Side, som nu satte sig, med Hensyn til Provisionen i Livrenteanstalten, saa skal jeg indskrænte mig til det Ønske, at den Forflaring, som denne Uttring vistnok trænger til, maa blive given ogsaa her i